

ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง ระบำตับจาก
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์
ชุดที่ 3 โสณิกจากลีลา “ระบำตับจาก”
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดย
นางสาวพิมพ์วดี จันทรโกศล
โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง ระบำตับจาก
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์
ชุดที่ 3 โสณิณจากลีลา “ระบำตับจาก”
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดย
นางสาวพิมพ์ดี จันทระโกศล

โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

คำนำ

ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์นี้ จัดทำขึ้นเพื่อฝึกทักษะผู้เรียนในเรื่อง “ระบำดับจาก” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ผู้จัดทำได้นำเอาประสบการณ์และความรู้ ที่ได้รับการถ่ายทอดจากผู้ทรงคุณวุฒิทางนาฏศิลป์ไทยและภูมิปัญญาชาวบ้านหลาย ๆ ท่านมาประกอบในการจัดทำ อีกทั้งได้วิเคราะห์เนื้อหาสาระจากเอกสารการจัดสาระ การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ สาระที่ 3 : นาฏศิลป์ ในสาระท้องถิ่น ซึ่งผู้จัดทำได้เสนอความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนาฏยศัพท์และภาษาท่า ความรู้เกี่ยวกับ เรื่อง ระบำดับจากและท่าร่ำระบำดับจาก ในรูปแบบของสื่อประสม อันประกอบด้วย เอกสารอ่านประกอบ สมุดภาพประกอบคำบรรยาย ซีดี และวีซีดี ที่ผู้เรียนสามารถ ศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์นี้ จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อันจะเป็นการช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์โดยตรง เกิดความเข้าใจในการจัดการ “จาก” ของภูมิปัญญาท้องถิ่นป้าชายเลนในการทำดับจาก ครูผู้สอนนาฏศิลป์หรือผู้สนใจสามารถนำไปใช้ฝึกปฏิบัติหรือนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ในชุดอื่น ๆ ตามลักษณะท้องถิ่นและบริบทของตน เพื่อความเหมาะสม

พิมพ์วดี จันทรโกศล
ผู้จัดทำ

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญภาพ	ข
คุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	2
การกำหนดผู้เรียน/ผู้ใช้ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	2
ส่วนประกอบของชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	2
คำแนะนำในการใช้	3
สาระสำคัญของชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	
- ชุดที่ 3 โสภณจากลีลา “ระบำตับจาก”	6
แผนภูมิงานการเรียนรู้ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	
- ชุดที่ 3 โสภณจากลีลา “ระบำตับจาก”	6
คู่มือครูสำหรับการใช้ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์	
- ชุดที่ 3 โสภณจากลีลา “ระบำตับจาก”	8
ชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	
- ชุดที่ 3 โสภณจากลีลา “ระบำตับจาก”	16
แบบทดสอบประจำชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ ชุดที่ 3 โสภณจากลีลา	95
แบบวัดทักษะปฏิบัติประจำชุดฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ ชุดที่ 3 โสภณจากลีลา	99
บรรณานุกรม	103

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ชุดที่ 1 ทำเตรียม	22
2 ชุดที่ 2 ทำออก	23
3 ชุดที่ 2 ทำออก (ต่อ)	24
4 ชุดที่ 3 ลับมิด	25
5 ชุดที่ 3 ลับมิด (ต่อ 1)	26
6 ชุดที่ 3 ลับมิด (ต่อ 2)	27
7 ชุดที่ 3 ลับมิด (ต่อ 3)	28
8 ชุดที่ 4 เดินไปตัดทางจาก	29
9 ชุดที่ 4 เดินไปตัดทางจาก (ต่อ)	30
10 ชุดที่ 5 ตัดทางจาก	31
11 ชุดที่ 5 ตัดทางจาก (ต่อ)	32
12 ชุดที่ 5 ตัดทางจาก (ต่อ 1)	33
13 ชุดที่ 5 ตัดทางจาก (ต่อ 2)	34
14 ชุดที่ 6 เตรียมลิตทางจาก	36
15 ชุดที่ 6 เตรียมลิตทางจาก (ต่อ)	37
16 ชุดที่ 7 ลิตทางจาก	38
17 ชุดที่ 7 ลิตทางจาก (ต่อ)	39
18 ชุดที่ 8 พัก	40
19 ชุดที่ 8 พัก (ต่อ)	41

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
20 ชุดที่ 9 เล่นร้าว	42
21 ชุดที่ 9 เล่นร้าว (ต่อ 1)	43
22 ชุดที่ 9 เล่นร้าว (ต่อ 2)	44
23 ชุดที่ 10 เหลาทางจากเตรียมทำแข่ง	45
24 ชุดที่ 10 เหลาทางจากเตรียมทำแข่ง (ต่อ 1)	46
25 ชุดที่ 10 เหลาทางจากเตรียมทำแข่ง (ต่อ 2)	47
26 ชุดที่ 11 เตรียมทำแข่ง	48
27 ชุดที่ 11 เตรียมทำแข่ง (ต่อ 1)	49
28 ชุดที่ 11 เตรียมทำแข่ง (ต่อ 2)	50
29 ชุดที่ 12 ปักแข่ง	51
30 ชุดที่ 12 ปักแข่ง (ต่อ)	52
31 ชุดที่ 13 เดินไปเก็บใบจาก	53
32 ชุดที่ 13 เดินไปเก็บใบจาก (ต่อ)	54
33 ชุดที่ 14 เตรียมหยิบใบจากใส่แข่ง	56
34 ชุดที่ 14 เตรียมหยิบใบจากใส่แข่ง (ต่อ)	57
35 ชุดที่ 15 หยิบใบจากใส่แข่ง	58
36 ชุดที่ 15 หยิบใบจากใส่แข่ง (ต่อ 1)	59
37 ชุดที่ 15 หยิบใบจากใส่แข่ง (ต่อ 2)	60
38 ชุดที่ 15 หยิบใบจากใส่แข่ง (ต่อ 3)	61

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
39 ชุดที่ 15 หยิบใบจากใส่แซง (ต่อ 4)	62
40 ชุดที่ 15 หยิบใบจากใส่แซง (ต่อ 5)	63
41 ชุดที่ 15 หยิบใบจากใส่แซง (ต่อ 6)	64
42 ชุดที่ 15 หยิบใบจากใส่แซง (ต่อ 7)	65
43 ชุดที่ 15 หยิบใบจากใส่แซง (ต่อ 8)	66
44 ชุดที่ 16 ตบหัวใบจากและตากเปลือกทางจาก	67
45 ชุดที่ 16 ตบหัวใบจากและตากเปลือกทางจาก (ต่อ 1)	68
46 ชุดที่ 16 ตบหัวใบจากและตากเปลือกทางจาก (ต่อ 2)	69
47 ชุดที่ 16 ตบหัวใบจากและตากเปลือกทางจาก (ต่อ 3)	70
48 ชุดที่ 17 มัดจาก	71
49 ชุดที่ 17 มัดจาก (ต่อ)	72
50 ชุดที่ 18 ยกมัดจากเตรียมแบก	73
51 ชุดที่ 18 ยกมัดจากเตรียมแบก (ต่อ)	74
52 ชุดที่ 19 นำจากไปเย็บ	75
53 ชุดที่ 19 นำจากไปเย็บ (ต่อ)	76
54 ชุดที่ 20 เตรียมเย็บตับจาก	77
55 ชุดที่ 20 เตรียมเย็บตับจาก (ต่อ 1)	78
56 ชุดที่ 20 เตรียมเย็บตับจาก (ต่อ 2)	79
57 ชุดที่ 21 นั่งรอ/รับใบจาก/หยิบส่ง	81
58 ชุดที่ 21 นั่งรอ/รับใบจาก/หยิบส่ง (ต่อ)	82

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
59 ชุดที่ 22 เย็บจาก	83
60 ชุดที่ 22 เย็บจาก (ต่อ)	84
61 ชุดที่ 23 สนุกสนานงานเสร็จ	85
62 ชุดที่ 23 สนุกสนานงานเสร็จ (ต่อ 1)	86
63 ชุดที่ 23 สนุกสนานงานเสร็จ (ต่อ 2)	87
64 ชุดที่ 23 สนุกสนานงานเสร็จ (ต่อ 3)	88
65 ชุดที่ 23 สนุกสนานงานเสร็จ (ต่อ 4)	89
66 ชุดที่ 23 สนุกสนานงานเสร็จ (ต่อ 5)	90
67 ชุดที่ 24 ทำจบ	91

